

Thisted Kommune

Gettrup Bæk – spærring AAL-1154

**FORUNDERSØGELSE AF MULIGHEDEN FOR FJERNELSE AF SPÆRRING I
GETTRUP BÆK, ID: AAL-1154, PROJEKT 7 - SYDTHY**

Rekvirent Thisted Kommune
Kirkevej 9
7760 Hurup
Att. Jakob Jørgensen

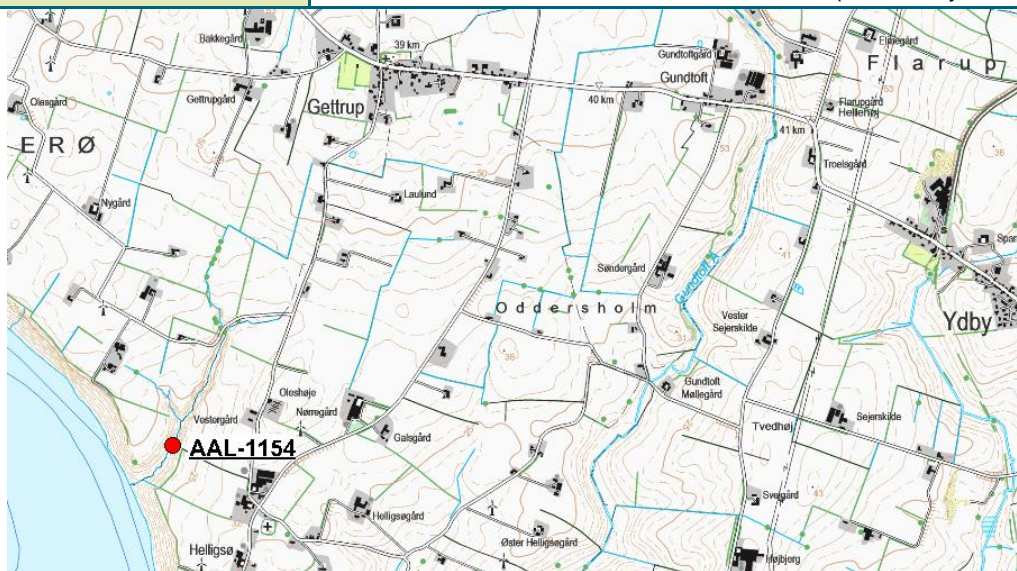
Rådgiver Orbicon A/S
Gasværksvej 4
9000 Aalborg

Projektnummer 2131300064
Projektleder Jesper Madsen
Kvalitetssikring Eva Marcus
Revisionsnr. Udkast
Godkendt af Henrik Grove
Udgivet 06-02-2014

EU og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af dette projekt.

1. BASISOPLYSNINGER	
Indsats ID	AAL-1154, Projekt 7- Sydthy.
Indsats type	Spærring.
Vandløbets navn	Gettrup Bæk.
Vandløbssystem	Gettrup Bæk.
Nærmeste topografiske stednavn	Ca. 2 km syd for Gettrup.
Beskrivelse af indsatsen	<p>Indsatsen drejer sig om fjernelse af spærring ved en overkørsel i Gettrup Bæk ca. 300 meter før vandløbets udløb i Nissum Bredning. Overkørslen ligger med et kraftigt fald og der er faldbrud i udløbet. I alt er der et fald på ca. 50 cm på en strækning af 6 m. Indsatsen vil skabe passage og kontinuitet til 1.173 m vandløb. Placering fremgår af figur 1.1.</p> <p>(Kilde: MiljøGIS)</p>

Figur 1.1: Spærring AAL-1154. Overkørsel med et kraftigt fald gennem overkørslen og et faldbrud på udløbssiden. Vandløbet var tørlagt på besigtigelsesdagen (26. august 2013). Nedstrøms overgangen var der samlet vand, da de store afstrømninger giver anledning til en erosion af bunden.

2. FORMÅL, OMFANG OG BINDINGER	
Formål	Forundersøgelsen har til formål at belyse de tekniske og lodsejermæssige muligheder for fjernelse af spærringen, samt på skitseniveau at beskrive den mest kosteffektive løsning.
Omfang	Forundersøgelsen omfatter udarbejdelse af projektforslag, der beskriver muligheden for at sikre fri faunapassage ved spærringen og dermed skabe fri passage til 1.173 m opstrømsliggende vandløb (iht. Naturstyrelsens MiljøGIS).
Betingelser og bindinger for forundersøgelsen	Projektet udarbejdes iht. ansøgning og tilsagnsskrivelse samt kravene i "Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering" og "Bekendtgørelse nr. 1022 af 30. oktober 2012 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering.

3. PLANGRUNDLAG	
Vandløbets klassifikation	Privat vandløb.
Vandløbsmyndighed	Thisted Kommune.
Vandløbsregulativ	Ingen, da vandløbet er privat og uden fastlagte bestemmelser.
Vandplanens målsætning	Gettrup Bæk er i udkast 2013 til Vandplan 1.2 Limfjorden målsat med krav om god økologisk tilstand, svarende til at faunaklassen (DVFI-værdien) skal være 5 eller bedre. (Kilde: MiljøGIS 2013)
Miljøtilstand	DVFI Faunaklassen (DVFI-værdien) er bedømt til 3 (Ringe biologisk vandløbskvalitet). Målsætningen er dermed ikke opfyldt. (Kilde Danmarks Miljøportal) DFI Der findes ingen data for fysisk vandløbskvalitet (DFI) i Gettrup Bæk. (Kilde: Danmarks Miljøportal) Fisk Gettrup Bæk er ikke omfattet af en udsætningsplan.
Vandplanens øvrige indsatser	Opstrøms er der udpeget endnu en spærring (AAL-1155), der dog ikke er blevet lokaliseret. (Kilde: MiljøGIS 2013)
§3-beskyttelse	Gettrup Bæk er registreret som § 3-vandløb. Indsatsstrækningen er yderligere omgivet af § 3-beskyttet overdrev. (Kilde: Danmarks Miljøportal)
Fredninger	Projektområdet og dets nærhed er ikke omfattet af en fredning. (Danmarks Miljøportal 2013)
Natura 2000-beskyttelse	Indsatsstrækningen i Gettrup Bæk ligger ikke indenfor noget Natura-2000 område. Bækken udmunder dog i Nissum Bredning, som er udpeget til EF-habitat- og fuglebeskyttelsesområde. (Kilde: MiljøGIS)

Bilag IV-arter	Der er ingen registreringer af Bilag IV-arter i projektområdet. (Kilde: Danmarks Miljøportal; fugleognatur.dk)
Øvrige udpegninger og registreringer	Jordbund Lerjord Okker Der findes ingen okker-klassificering for Gettrup Bæk. SFL Vandløbets nære omgivelser er udpeget som SFL-områder med sigte på natur. (Kilde: Danmarks Miljøportal)
Beskyttelseslinjer	Projektområdet er omfattet af strandbeskyttelseslinje. (Kilde: Danmarks Miljøportal)
Arkæologi og kulturhistorie	Der findes i projektområdet hverken kulturarv eller arkæologiske interesser. (Kilde: Danmarks Miljøportal)
Nødvendige myndighedstilladelser	Naturbeskyttelsesloven: Indsatsen indebærer fysisk påvirkning af § 3-beskyttet vandløb, men ikke beskyttet natur. Indsatsstrækningen er desuden beliggende opstrøms Natura 2000-område, og restaurering af strækningen kræver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 og screening af projektets betydning for Natura 2000-området. Desuden foretages der ændringer indenfor strandbeskyttelseslinjen. Vandløbsloven: Projektet skal godkendes efter vandløbslovens bestemmelser om vandløbsrestaurering. Fredningsnævnet: Ingen – projektområdet er ikke omfattet af fredninger. VVM-screening: Bekendtgørelse nr. 1510 af 15/12/2010, om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, Bilag 11 f er projekter som omhandler regulering af vandløb omfattet af VVM-screening.

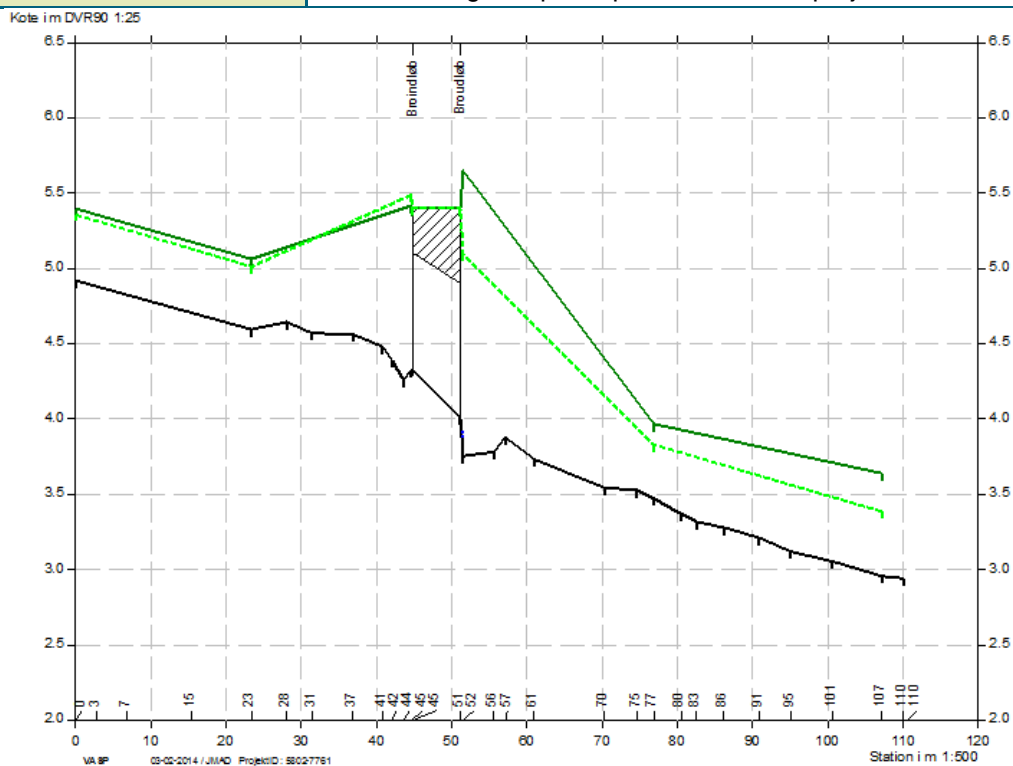
4. TEKNISKE ANLÆG OG LEDNINGER MV.

LER	Ved en søgning i ledningsejerregistret LER er der ikke fundet ledningsejere i projektområdet
Dræn	Iht. Orbicons drænarkiv er der ikke foretaget dræning i projektområdet.
Bygninger og anlæg	Ingen bygninger i projektområdet.

5. SUPPLERENDE DATA

Opmålinger	Der er foretaget en opmåling af Gettrup Bæk op- og nedstrøms overkørslen, i alt en strækning på 110 m. Se figur 5.1.
Afstrømning	Iht. Orbicons hydrometriske database Hymer, er der ikke

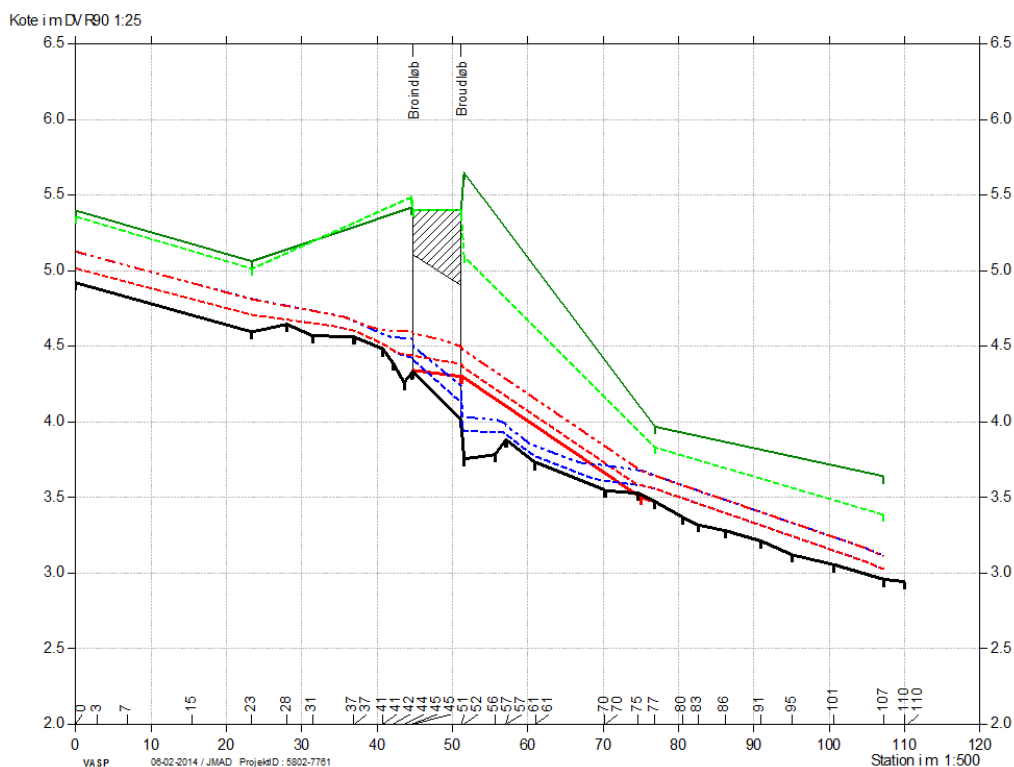
	foretaget vandføringsmålinger i Gettrup Bæk. Til vurdering af de afvandingsmæssige konsekvenser er valgt en erfaringsmæssig afstrømningsværdi på 10 l/s/km ² (middel afstrømning) og 50 l/s/km ² (stor afstrømning).
	Der er fastlagt et opland på 2,87 km ² ved projektområdet.

Figur 5.1. Eksisterende forhold registreret ved opmåling i september måned 2013. Sort streg er opmålt bund.

6. PROJEKTFORSLAG

Beskrivelse af løsning	Spærringen har et samlet fald på ca. 80 ‰. Det kraftige fald udlignes til et fald på ca. 25 ‰, som er vandløbets naturlige fald. Udligningen foretages ved udlægning af sten og grus på udløbssiden af overgangen, se figur 6.1.
Beskrivelse af de enkelte anlægstiltag	<ul style="list-style-type: none"> Opfyldning med sten og et afsluttende lag af gydegrus nedstrøms overgangen, i alt 25 m³.
Særlige forhold	Ingen.

Figur 6.1. Projektforslag. Sort streg er opmålt bund. Rød fuldt optrukken streg er bund efter udlægning af grus og sten. Blå stiplede streg er vandspejlsniveau ved en middel og maks. afstrømning for de eksisterende forhold. Rød stiplede streg er vandspejlsniveau ved projektforslag.

7. LODSEJERE		
Berørte lodsejere og deres holdning til projektet	3d Kobberø By, Gettrup 4d Helligsø By, Helligsø Evald Lousdal Vestervej 32 Helligsø 7760 Hurup Thy.	Lodsejer er positiv indstillet overfor den valgte løsning. Løsningen giver samtidig sikring mod erosion ved store vandføringer. Lodsejer gjorde opmærksom på, at efter fælleskloakeringen i Gettrup er de store vandføringer blevet væsentlig større end før kloakeringen, med det resultat at alt liv skylles væk.
Lodsejeres erstatningskrav	Ingen.	
8. AFVÆRGEFORANSTALTNINGER		
Nødvendige afværgeforanstaltninger	Ingen.	

9. FORVENTEDE KONSEKVENSER AF INDSATSEN	
Fisk	Det er vurderet at den udpegede spærring er vanskelig passabel og har betydning for fiskefaunaens passagemuligheder i vandløbet. Det er derfor vurderingen, at gennemførelse af indsatsen er vigtig for passagemulighed. Indsatsen vil medvirke til at sikre fri og uhindret passage i alle vandføringsssituationer. Der er dog perioder af året, hvor vandløbet er tørlagt og med vandløbets naturgivne fald på ca. 25 ‰, vil det forhindre flere fiskearters opgang i vandløbet.
Smådyr og DVFI	Gennemførelse af indsatsen vil sikre bedre passage for smådyr. De fysiske forhold vil blive forbedret på den korte strækning, hvor der udlægges grus. Det er vurderet at dette ikke er tilstrækkeligt til sikring af målopfyldelse.
Vandløbsplanter	Indsatsen vil ikke have nogen nævneværdig betydning for og indflydelse på vandløbsvegetationen.
Fysisk vandløbskvalitet	Den fysiske vandløbskvalitet vil blive forbedret en på en kort strækning.
Passageforhold for smådyr og fisk	Gennemførelse af indsatsen vil sikre bedre passage til den opstrømsliggende strækning.
Afvandingsmæssige forhold	Tiltagene giver lokale vandspejlsstigninger, men ingen afvandingsmæssige ændringer.
Beskyttet natur	For vandløbet vil indsatsen betyde, at vandløbet på den korte indsatsstrækning bibringes en bedre vandløbskvalitet og natur i vandløbet.
Natura 2000-beskyttelse	Indsatsen vurderes ikke at få nogen betydende indflydelse på udpegningsgrundlaget og bevaringstilstanden i det nedstrømsliggende Natura 2000-område, hverken i negativ eller positiv retning.
Bilag IV-arter	Indsatsen vurderes ikke at få nogen afgørende betydning for eventuelle Bilag IV-arter.
Øvrige udpegninger	Ingen.
Eksisterende forhold	Ingen.
Andre forhold	Den igangværende erosion af bund og brinker stoppes. Det bør undersøges om de store afstrømninger fra de befæstede arealer i Gettrup er medvirkende årsag til den manglende målopfyldelse.

10. SKØNNEDE OMKOSTNINGER TIL GENNEMFØRELSE	
Aktivitet	
Detailprojektering/Udbud	10.000
Tilsyn	10.000
Anlægsomkostninger	15.000
Erstatninger til lodsejer	0
Samlet overslag over omkostninger til gennemførelse	35.000

Ved fastlæggelse af ovenstående omkostninger er det forudsat indhentning af underhåndsbud eller begrænset udbud.

Der vil kunne opnås en reduktion af ovenstående omkostninger, hvis gennemførelse af indsats AAL-1154 foretages sammen med gennemførelse af de øvrige indsatser i området.

11. TIDSPLAN	
Projektelemt	Ugeantal
Detailprojektering	Uge 1 – 7
Udbud og tilsyn	Uge 8 – 16

Gennemførelse af projektet afhænger af hvornår der foretages ansøgning om realisering og hvornår der gives tilsagn. De anførte ugeantal angiver antal uger efter tilsagn til realisering.

12. KONKLUSION OM INDSATSENS GENNEMFØRLIGHED	
I relation til lodsejere	Der er velvillighed fra lodsejers side.
I relation til målsætning	Ved gennemførelse af projektet vil der sikres fuld fauna-passage til 1.137 m målsat vandløb. De fysiske forhold forbedres på en kort vandløbsstrækning. Gennemførelse af indsatsen vil ikke give anledning til målopfyldelse og grundet vandløbets naturgivne forhold er vandløbet ikke egnet som fiskevand.
I relation til omgivende natur	Indsatsen vil kunne gennemføres uden konflikter med omgivende natur.
I relation til afvandingstilstand	Der vil ved gennemførelse af projektet være en mindre lokal vandspejlsændring, men afvandingstilstanden ændres ikke.
Teknisk/praktisk	Indsatsen vil på det foreliggende vidensgrundlag være en teknisk og praktisk ukompliceret opgave at løse. Opgaven vil derudover have ringe omfang.
Kost-effektivitet	Ved projektgennemførelsen forventes der miljømæssige gevinster for især smådyr og fisk. Faunapassagen frilægger en strækning på 1.137 m. Projektet forventes ikke, at have nogen negative effekter på den omgivende natur eller afstrømning. Realisering af projektet forventes at koste 35.000 kr. Projektet koster 31 kr. pr. m. frilagt vandløb.